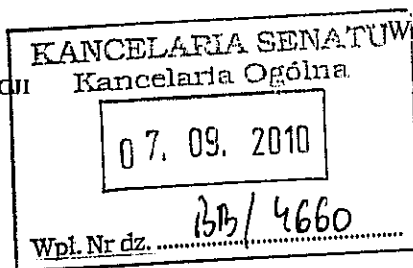

RZECZPOSPOLITA POLSKA

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

BMP-0724-6-1/10/MM

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wplynęło dn. 7.09.2010
nr 4660 podpis.....

Warszawa, dnia 27 sierpnia 2010 roku

J. Kwoćcał W. Borusewicz
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 09.09.2010
nr 6747 podpis.....

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

na uzupełnienie Memorandum

W nawiązaniu do pisma z dnia 12 sierpnia 2010 roku (sygn. BPS/DSK-043-2927/10), przekazującego oświadczenie złożone przez Senatora RP Pana Ryszarda Knosalę podczas 61. posiedzenia Senatu RP w dniu 5 sierpnia 2010 roku w sprawie *podjęcia stosownych działań umożliwiających zbudowanie sprawnego i efektywnego systemu ratownictwa wodnego*, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie wskazać należy, iż w związku z dokonaną w 2009 roku kontrolą funkcjonowania ratownictwa wodnego przez Najwyższą Izbę Kontroli, MSWiA podjęło działania mające na celu dokonanie kompleksowej analizy ratownictwa wodnego. Ze względu na jej zakres, prace nadal trwają.

System ratownictwa wodnego jaki ukształtował się w Polsce od dziesiątek lat, oparty jest na działalności społecznych organizacji (o celach niezarobkowych), które opierają działalność na pracy społecznej swoich członków. Członkowie takich organizacji realizują się poprzez wykonywanie nieodpłatnie pracy na rzecz swego stowarzyszenia dla dobra ogółu. Zapewnienie stałego poziomu finansowania takich organizacji nie jest ekonomicznie uzasadnione. Podkreślić należy, iż są to organizacje pozarządowe niezależne, zatem wpływ administracji rządowej na ich działania – zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa – jest ograniczony i ze względu na zapisy *Konstytucji RP* (swoboda zrzeszania się obywateli) taki musi pozostać. Naturalnym zjawiskiem jest, że oczekiwanie takich organizacji, co do udziału środków finansowych z budżetu państwa w wydatkach ponoszonych przez te organizacje jest duże. Niemniej jednak, dotacje z budżetu państwa nie są jedynym źródłem ich finansowania. Na swoją działalność organizacje te pozyskują również środki od sponsorów, a także z darowizn i datków, mogą również prowadzić pod pewnymi warunkami działalność gospodarczą [zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 roku *Prawo o stowarzyszeniach* (t.j.: Dz. U. z 2001 roku Nr 79, poz. 855 z późn. zm.)]. Elastyczność finansowania tego typu organizacji daje możliwość realizacji zadań społecznie użytecznych, bez nadmiernego wydatkowania środków finansowych z budżetu państwa. Niewątpliwie zasadnym jest, aby działalność tych organizacji była wspierana przez państwo, jednak ze względu na efektywność ekonomiczną i stymulowanie organizacji do większej aktywności w pozyskiwaniu środków finansowych na swoją działalność, nie jest uzasadnione by była finansowana w 100 %.

Nie ulega wątpliwości, że obecny system należy dostosować do zmieniającej się rzeczywistości. Uwzględniając wzrost liczby osób odpoczywających nad wodą i uprawiających sporty wodne, a także rozwój technik ratowniczych i możliwości sprzętu wykorzystywanego do ratownictwa wodnego oraz uwzględniając zalecenia pokontrolne NIK, w MSWiA trwają prace legislacyjne nad projektem ustawy o bezpieczeństwie i ratownictwie na obszarach wodnych, w celu stworzenia lepszych od obowiązujących ram prawnych funkcjonowania ratownictwa wodnego. Projektowana ustawa określa:

- podmioty odpowiedzialne za ratownictwo wodne, zakres ich obowiązków i uprawnień oraz zasady finansowania ich działalności,
- obowiązki osób przebywających na obszarach wodnych, a w szczególności pływających, kąpiących się i uprawiających sport i turystykę,

- nadzór i kontrolę nad ratownictwem wodnym,
- zadania organów administracji rządowej, jednostek samorządu terytorialnego, dyrekcji parków narodowych i krajobrazowych oraz obowiązki osób fizycznych, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej prowadzących działalność gospodarczą w zakresie sportu i turystyki na obszarach wodnych oraz podmiotów będących organizatorami imprez sportowych na obszarach wodnych,
- warunki bezpieczeństwa osób pływających, kąpiących się i uprawiających sport i turystykę na obszarach wodnych.

Działania na rzecz wypracowania rozwiązań umożliwiających bezpośrednią łączność pomiędzy podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, wdrożono w następującym zakresie:

- pozyskiwanie danych lokalizacyjnych dotyczących osób korzystających z numerów alarmowych, odbywa się za pośrednictwem służb odbierających zgłoszenia na numery alarmowe (w ramach samych organizacji ratowniczych nie było zdecydowanej woli, ani potrzeby, aby podmioty te uzyskiwały odnośne dane bezpośrednio, rozwiązanie takie było kwestionowane również przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej).
- MSWiA zwróciło się do służb podległych tj. Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, Komendy Głównej Straży Granicznej, Komendy Głównej Policji z prośbą o ścisłą współpracę w zakresie przekazywania kierującym działaniami ratowniczymi informacji o danych lokalizacyjnych (kwestia ta została omówiona 4 czerwca 2008 roku na posiedzeniu Rady ds. Ratownictwa Ochotniczego),
- docelowa współpraca specjalistycznych organizacji ratowniczych z systemem powiadamiania ratunkowego, została ujęta w art. 14a ust. 4 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku *o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2009 roku Nr 11, poz. 59). Ww. przepis wskazuje, że jednostkami współpracującymi z systemem powiadamiania ratunkowego mogą być społeczne organizacje ratownicze.

System powiadamiania ratunkowego oparty o znowelizowaną ustawę *o ochronie przeciwpożarowej* jest obecnie na etapie wdrażania, natomiast lokalizacja dzwoniącego na numer alarmowy realizowana jest w ramach tzw. rozwiązania tymczasowego w zakresie lokalizacji dzwoniącego na numer alarmowy 112. W związku z powyższym, zastosowanie mają ustalenia dotyczące współpracy służb podległych MSWiA w zakresie przekazywania kierującym działaniami ratowniczymi informacji o danych lokalizacyjnych, o których mowa powyżej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji trwają prace nad sposobem gromadzenia i przetwarzania danych statystycznych przez społeczne organizacje ratownicze oraz służby państwowe, ustawowo powołane do niesienia pomocy (Policja, Państwowa Straż Pożarna). Opracowanie rzetelnych statystyk pozwoli w przyszłości zarówno na bardziej precyzyjne określenie wskaźników realizowanych zadań z zakresu ratownictwa wodnego, jak i formułowanie zadań. Należy mieć jednak świadomość, że podobnie jak nie jest możliwe z punktu widzenia efektywności i ekonomiki działania, zapewnienie obecności policjantów, strażaków, czy lekarzy w każdym miejscu i czasie, tak obecność ratowników wodnych rozproszonych na różnorodnym terenie nie zagwarantuje braku utonięć, czy innych nieszczęśliwych wypadków, niezależnie od funkcjonującego systemu ratownictwa wodnego. Jak wynika ze statystyk, większość utonięć spowodowana jest brawurą, brakiem wyobraźni lub przecenianiem swoich umiejętności pływackich. Dotyczy także osób będących pod wpływem alkoholu.

Niezależnie jednak od powyższego uprzejmie informuję, że w związku z doniesieniami medialnymi dotyczącymi rosnącej liczby utonięć na obszarach wodnych oraz wzmożonym ruchem turystycznym nad wodami, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji zwrócił się do podległych służb (tj. Komendy Głównej Policji, Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej) oraz do społecznych organizacji ratowniczych (tj. Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Mazurskiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Ochotniczej Straży Pożarnej) z prośbą o zwiększenie działań prewencyjnych, w tym zwiększenie liczby patroli w miejscach przebywania osób kąpiących się i uprawiających rekreację na wodach oraz wzmożoną czujność w pobliżu tzw. dzikich kąpielisk. Jednocześnie, mając na uwadze zarówno wnioski organizacji ratowniczych, jak i doniesienia medialne dotyczące tragicznych konsekwencji wynikających z braku możliwości zlokalizowania przez ratowników osób potrzebujących pomocy na wodach oraz znajdujących się w sytuacji zagrożenia życia, zaapelował do Komendanta Głównego Policji oraz Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej o wzmocnienie współpracy służb ze specjalistycznymi organizacjami ratowniczymi, w zakresie wymiany i udostępniania ww. informacji.

W związku z powyższym, Państwowa Straż Pożarna niezwłocznie wystąpiła do Zarządu Głównego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w celu wzmocnienia współpracy realizowanej na podstawie Porozumienia z dnia 21 kwietnia 2006 roku zawartego pomiędzy Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej a Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym w sprawie *określenia zasad współdziałania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego z Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym*.

Przedstawiając powyższe pragnę dodać, iż obecnie w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji trwają prace nad kompleksowymi zmianami w zakresie ratownictwa wodnego, które mają na celu poprawę bezpieczeństwa osób przebywających na wodach.

Z wyrazami szacunku

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
W
z up. Tomasz SIEMONIAK
Sekretarz Stanu

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.